

p. A. Komholt

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu

98-200 Sieradz, ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 52

tel. 43 822 36 85
www.gov.pl/web/psse-sieradz

fax 43 822 41 23
e-mail: sieradz@pis.lodz.pl

Wójt Gminy Brąszewice
ul. Sieradzka 98
98-277 Brąszewice

URZĄD GMINY W BRĄSZEWICACH	
wpł. 19-03-2022	
Ilość zał. 4	
Nr	
Podpis	

Nasz znak:
PPIS.OHK.903.112.2022

Data:
07 marca 2022r.

Działając na podstawie:

- Art. 4 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2021r., poz. 195),
- Art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020r. poz. 2028 z póź. zm. Dz. U. z 2020r. poz.284),
- § 23 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu na podstawie wydanych okresowych ocen jakości wody dokonał oceny obszarowej jakości wody oraz szacowania ryzyka zdrowotnego konsumentów na terenie strefy zaopatrzenia oraz Gminy Brąszewice w 2021 roku, którą przedstawia poniżej. W roku 2021 nadzór nad jakością wody do spożycia sprawowany był zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Ocena obszarowa jakości wody oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów na terenie strefy zaopatrzenia oraz Gminy Brąszewice w 2021 roku

Ludność gminy Brąszewice zaopatrywana jest w wodę do spożycia z ujęć wód podziemnych. Są to wody dobrej jakości o podwyższonej zawartości związków żelaza i manganu, pochodzenia naturalnego, związanego ze składem skały macierzystej warstwy wodonośnej. Proces uzdatniania wody polega głównie na napowietrzaniu oraz filtracji związków żelaza i manganu. Dodatkowo woda pochodząca z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Brąszewicach poddawana jest stałej dezynfekcji podchlorynem sodu oraz okresowo lub razie potrzeby woda w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Chajew. Natomiast woda z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Godynice poddawana jest dezynfekcji promieniami UV.

Na terenie Gminy Brąszewice nadzorem sanitarnym objęto 3 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Wszystkie wodociągi należą do grupy wodociągów produkujących od 100-1000 m³ wody na dobę.

Mieszkańcy Gminy Brąszewice zaopatrywani byli w wodę z trzech wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, obsługiwanych przez pracowników Urzędu Gminy Brąszewice:

Telefony:

Sekretariat tel.
43 822 36 85

Hig. Komunalna
43 826 04 41

Hig. Żywności
43 826 04 38

Laboratorium
43 822 38 80

- wodociąg w Brąszewicach (od 19 października 2021r. wodociąg wyłączony z eksploatacji z uwagi na przebudowę i rozbudowę stacji uzdatniania wody)
- wodociąg w Godynicach,
- wodociąg w Chajewie.

Urząd Gminy Brąszewice dostarczał wodę mieszkańcom w ilości średnio 786 m³/dobę. Na terenie strefy zaopatrzenia oraz gminy Brąszewice z wody wodociągowej korzystało 4446 konsumentów.

W ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu pobrali do badań laboratoryjnych ogółem 17 próbek wody z których 2 nie odpowiadały wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Natomiast zarządzający wodociągami zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy Brąszewice w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobrał do badania 18 próbek wody zgodnie z ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sieradzu harmonogramem poboru próbek wody na rok 2021r. oraz 17 dodatkowych próbek wody z uwagi na pogorszenie jakości wody. Spośród pobranych przez zarządzającego próbek wody 4 nie odpowiadały w zakresie badanych parametrów wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W zarządzanych przez Gminę Brąszewice wodociągu zbiorowego zaopatrzenia wystąpiło następujące przekroczenie dopuszczalnej wartości parametru:

1) na wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Brąszewicach:

- żelazo;
- mętność

Lp.	Nazwa parametru/ maksymalna wartość przekroczenia/ dopuszczalna ilość	Działania naprawcze prowadzone przez zarządzającego wodociągiem	Postępowanie administracyjne prowadzone przez PPIS w Sieradzu
1	Żelazo na poziomie 336 µg/l przy zalecanym zakresie wartości do 200 µg/l.	Ponowny pobór próbek wody przez zarządzającego nie wykazał przekroczeń badanych parametrów.	Uznając występujące przekroczenie za incydentalne PPIS w Sieradzu stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi.
2	Mętność na poziomie 1,36 mg/l przy zalecanym zakresie wartości do 1,0 NTU.		

2) na wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Chajewie:

- żelazo;
- mangan
- azotyny

Lp.	Nazwa parametru/ maksymalna wartość przekroczenia/ dopuszczalna ilość	Działania naprawcze prowadzone przez zarządzającego wodociągiem	Postępowanie administracyjne prowadzone przez PPIS w Sieradzu
1	Żelazo na poziomie 336 µg/l przy zalecanym zakresie wartości do 200 µg/l.	Ponowny pobór próbek wody przez zarządzającego nie wykazał przekroczeń badanych parametrów.	Uznając występujące przekroczenie za incydentalne PPIS w Sieradzu stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Lp.	Nazwa parametru/ maksymalna wartość przekroczenia/ dopuszczalna ilość	Działania naprawcze prowadzone przez zarządzającego wodociągiem	Postępowanie administracyjne prowadzone przez PPIS w Sieradzu
2	Mangan na poziomie 78 µg/l przy dopuszczalnej wartości 50 µg/l Azotyny na poziomie 0,671 mg/l przy dopuszczalnej wartości 0,50 mg/l	Ponowny pobór próbek wody przez zarządzającego nie wykazał przekroczeń badanych parametrów.	Uznając występujące przekroczenie za incydentalne PPIS w Sieradzu stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi.

3) na wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Godynicach:

- mętność;
- bakterie grupy coli

Lp.	Nazwa parametru/ maksymalna wartość przekroczenia/ dopuszczalna ilość	Działania naprawcze prowadzone przez zarządzającego wodociągiem	Postępowanie administracyjne prowadzone przez PPIS w Sieradzu
1	Mętność na poziomie 1,5 mg/l przy zalecanym zakresie wartości do 1,0 NTU.	Ponowny pobór próbek wody przez zarządzającego nie wykazał przekroczeń badanych parametrów.	Po pobraniu przez zarządzającego wodociągiem oraz przez PPIS w Sieradzu próbek wody po zakończonych działaniach naprawczych i po uzyskaniu pozytywnych wyników stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi.
2	Bakterii grupy coli w ilości 75 jtk/100 ml przy zalecaniej 0 jtk/100 ml	Dezynfekcja podchlorynem sodu sieci wodociągowej i płukanie sieci wodociągowej. Po zakończonych działaniach naprawczych pobrano do badania laboratoryjnego próbki wody celem sprawdzenia skuteczności prowadzonych działań i jakości produkowanej wody.	Po pobraniu przez zarządzającego wodociągiem oraz przez PPIS w Sieradzu próbek wody po zakończonych działaniach naprawczych i po uzyskaniu pozytywnych wyników stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Na terenie strefy zaopatrzenia oraz Gminy Braszewice w roku 2021 nie zgłaszano reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody produkowanej przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia.

Występujące przekroczenie wartości dopuszczalnej parametru: mętność jest wywoływane zawieszonymi w wodzie cząstkami stałymi lub koloidami. Może być spowodowane obecnością substancji organicznych, jak i nieorganicznych, albo ich kombinacją. Mętność sama w sobie nie zawsze stanowi zagrożenie dla zdrowia, jednak jest ważnym wskaźnikiem potencjalnej obecności zanieczyszczeń, mogących pochodzić z niewłaściwego uzdatniania, które mogłyby mieć wpływ na zdrowie.

Występowanie manganu i żelaza związana jest z ich naturalną obecnością w ujmowanych wodach podziemnych, zwłaszcza w warunkach beztlenowych i przy niskim natlenieniu, czyli w najważniejszych źródłach zaopatrzenia w wodę do picia. Występujące przekroczenia wartości dopuszczalnej parametru: mangan i żelazo w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie miały bezpośredniego znaczenia dla zdrowia, jednak ich zawartość w wodzie przeznaczonej do spożycia, jest normowana względami użytkowymi i praktycznymi – powoduje chociażby powstawanie osadów

w przewodach wodociągowych, wpływa na wygląd, smak, zapach i barwę. Zawartość manganu i żelaza w wodzie może powodować powstawanie brunatnych plam i zacieków przy praniu bielizny, takie same plamy powstają na urządzeniach sanitarnych. W większych ilościach może niekorzystnie wpływać na smak wody i napojów z niej przygotowywanych.

Azotyny są związkami toksycznymi. W organizmie ludzi i zwierząt łączą się z produktami rozkładu białka, tworząc N-nitrozwiązki. Powstałe wolne rodniki zwiększają ryzyko wystąpienia nowotworu. Szczególnie wrażliwe na zawartość azotynów są niemowlęta. Stężenie azotynów w wodzie do spożycia powyżej norm higieniczno-sanitarnych niesie ze sobą ryzyko wystąpienia methemoglobinemii u niemowląt i małych dzieci. Ustalona przez Światową Organizację Zdrowia, maksymalna dawka azotynów, jaką człowiek może spożywać codziennie, przez całe życie, bez uszczerbku na zdrowiu (tzw. ADI - Acceptable Daily Intake) wynosi 0,1 mg na kilogram masy ciała.

Bakterie grupy coli występują zarówno w ściekach, jak i wodach naturalnych. Niektóre z tych bakterii są wydalone z kałem ludzi i zwierząt. Większość to bakterie heterotroficzne zdolne do namnażania się w wodzie i glebie, odznaczające się również zdolnością przetrwania i namnażania w systemach dystrybucji wody, szczególnie w warunkach obecności biofilmu. Bakterie grupy coli powinny być nieobecne w wodzie tuż po zakończeniu dezynfekcji, ich wykrycie oznacza nieskuteczność uzdatniania wody. Obecność tych bakterii w systemach dystrybucyjnych i zbiornikach wody może świadczyć o odradzaniu się populacji i możliwym wytwarzaniu biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem, na przykład roślinnym lub glebą.

Szczegółowe dane dotyczące: wielkości produkcji wody dostarczanej z poszczególnych wodociągów i sposobie jej uzdatniania, liczbie ludności zaopatrywanej w wodę znajdują się w załączonej tabeli.

ZASTĘPCA
PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO W Świdniku
M. Kępińska
mgr Marta Kępińska

Tabela: Ocena obszarowa jakości wody oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów na terenie strefy zaopatrzenia oraz Gminy Brąszewice w 2021r.

Lp.	Producent wody /nazwa, adres/	Eksploatowany wodociąg, (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatrywanej ludności [tys.]	Uzdatnianie wody (metody)*	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku **	Jakość wody na koniec 2021r. – kwestionowany parametr ***
WODOCIĄGI ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ							
1	Gmina Brąszewice 98-277 Brąszewice ul. Starowiejska 1	<u>Brąszewice, gm. Brąszewice</u> Brąszewice, Błota, Budy, Grabostaw, Kamieniki, Pipie, Pokrzywniki, Salamony, Sowizdrzały, Szymaszk, Trzcinka, Wiertelaki, Żuraw,	213	1,925	filtracja (odżelazianie, odmanganianie) napowietrzanie, dezynfekcja podchlorynem sodu	Nie dotyczy	Woda przydatna do spożycia
2	Gmina Brąszewice 98-277 Brąszewice ul. Starowiejska 1	<u>Godynice, gm. Brąszewice</u> Ciupki, Ciołki, Godynice, Pędziwiatry, Pluty, Przedłęcz, Sokolenie, Szczesie, Starce, Tomczyki, Wiry, Lisy, Pasio, Kosatka, Zadębieniec, Zagóra, Zagórcze, Żarnów, Zwierzyńiec, Kurpie, oraz Grójec Mały i Łagiewniki, z gm. Złoczew	325	1,511	filtracja (odżelazianie, odmanganianie) napowietrzanie, lampa UV, okresowa dezynfekcja podchlorynem sodu	Nie dotyczy	Woda przydatna do spożycia
3	Gmina Brąszewice 98-277 Brąszewice ul. Starowiejska 1	<u>Chajew, gm. Brąszewice</u> Bukowiec, Chajew, Chajew Kolonia, Galki, Czartoria, Wojtyszek, Wólka Klonowska, , oraz Brąszewice ul. Kasztanowa, ul. Wojkowska, , ul. Świerkowa	248	1,010	filtracja (odżelazianie, odmanganianie) napowietrzanie, okresowa dezynfekcja podchlorynem sodu	Nie dotyczy	Woda przydatna do spożycia

*- np. odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja podchlorynem sodu, itp.

** - uwzględnić tylko parametry objęte decyzjami w ciągu 2021r.

*** - wszystkie wody warunkowo przydatne do spożycia były podane jako dobre w MZ-46 za 2021r.